

Trade is Golden

One day, the warm rays of the sun lured the king out for a trip on the sea. He seated his dear wife comfortably into the boat and did not forget to invite his daughter, who loved trips with her parents. The sea was calm and the lack of wind lured them out further than usual. But suddenly a fierce wind picked up and it blew so hard that it carried the unnavigable boat to an unknown destination. The fact that the king was as strong as an ox and a very good sailor didn't matter one bit - at that moment the wind was stronger, and the boat ended up on the shore of an unknown land. Not only did the king not know the land, but the inhabitants of the land had never heard of the king nor of his kingdom. What now? The king did not have a penny in his pocket, and they had all dressed in simple, comfortable clothes for the trip, so none of the residents would believe that they were from a noble family. What would they do for a living? The king considered what kind of work he could apply for and in the end, he had no choice but to be hired as a cattle herder. In this way he supported his family for several years. They gradually got used to a different way of life and no longer pined over their adversity. Their daughter grew tall and suddenly she was old enough to get married. She had become so beautiful that her charm was spoken of far and wide.

As he was rambling around the land, the son of its ruler wandered into their dwelling place. He noticed the herder's daughter and exchanged a few shy words with her, and that was enough for him to fall in love with her at first sight. Back home, his mind was full of memories of the beautiful girl, and he walked around from place to place like a zombie, insisting that he would marry her.

Řemeslo má zlaté dno

Jednou hřejivé sluneční paprsky vylákaly krále na vyjížděku po moři. Do loďky pohodlně usadil svoji drahou ženu a nezapomněl přizvat ani svoji dcerku, která výlety s rodiči milovala. Plavba byla poklidná a bezvětří je vylákalo dál než obvykle. Ale najednou se zvedl prudký vítr a zadul tak silně, že nesl neovladatelnou loďku neznámo kam. Nic králi nepomohlo, že měl sílu jako lev a uměl loďku skvěle ovládat, vítr byl v tu chvíli silnější a loďka nakonec narazila na břehy neznámé země. Nejenže král tuto zemi neznal, ale ani obyvatelé této země nikdy neslyšeli o králi a jeho království. Co teď? Král neměl v kapse ani vindru, na projížďku se všichni oblékli do jednoduchého pohodlného oblečení, takže by jim nikdo z usedlíků neuvěřil, že pocházejí z urozeného rodu. Čím jen se budou živit? Král zvažoval, o jakou práci by mohl požádat, a nakonec mu nezbylo nic jiného než se nechat najmout jako pastýř dobytka. Tak živil svoji rodinu po několik let. Postupně přivykli jinému způsobu života a přestali si stýskat nad nepřízní osudu. Dcerka zatím rostla jako z vody a najednou z ní byla dívka na vdávání. Stala se z ní taková krasavice, že se o jejím půvabu mluvilo široko daleko.

Při svých toulkách zabloudil k jejich obydlí syn vladaře té země. Zahlédl také pastýřovu dceru, prohodil s ní několik nesmělých slůvek a to stačilo, aby se do ní na první pohled zamiloval. Doma pak měl hlavu plnou vzpomínek na krásnou dívku, chodil od ničeho k ničemu jako mátoha a trval na svém rozhodnutí, že se s ní ožení.

His royal parents tried to talk him out of it and wise advisors also tried to explain to him that the future king should not prefer a simple girl to the charms of girls from noble families. But no one could convince the prince.

After some time, the king realised that no one would manage to dissuade the prince from his intention, so he sent a messenger to the herder to ask for his daughter's hand in marriage. The herder listened respectfully to the messenger and then asked, "What kind of trade is the king's son able to do?"

The messenger was taken aback. "Have you lost your mind, man?" he stared at the herder in astonishment, "What kind of trade should the king's son be able to do? And what use would it be for him?"

Jeho královští rodiče mu tento záměr všemožně vymlouvali, také moudří rádcové se mu snažili vysvětlit, že by budoucí král neměl dávat přednost prosté dívce před půvaby dívek z urozených rodů. Ale kdepak, prince nikdo nepřesvědčil.

Král si po čase uvědomil, že se nikomu nepodaří prince od jeho úmyslu odradit, vyslal tedy k pastýři posla, aby požádal o ruku jeho dcery. Pastýř uctivě posla vyslechl a pak se zeptal: „Jaké řemeslo umí králův syn?“

Posel zůstal stát jak opařený. „Přišel jsi o rozum, člověče?“ zíral na pastýře s údivem. „Jaké řemeslo by měl králův syn umět? A k čemu by mu asi tak bylo?“

Poor men learn a trade as they need it to make a living. The king's son has a palace, forests, fields, the whole country, and he does not need to work!"

"Then I am sorry, but if the prince doesn't know a trade, he will not have my daughter as his wife," the herder answered and went back to his hut. The messenger had no choice but to return empty-handed. The herder's request caused quite a commotion in the court. All the courtiers whispered to each other about the incredible audacity of the herder and did not understand why he had not been honoured by such an offer; they thought he should humbly thank the prince for the honour to his daughter and not make such outrageous and nonsensical requests.

Soon a second messenger appeared in front of the herder's dwelling. But he got on no better than the first one. The herder sent him off with the words: "Until the prince learns a trade and brings me some work he has made with his own hands, I shall not grant his request."

At the royal court, the messenger passed on the herder's words. And the prince waited no longer. He got up and went to the marketplace to select a trade. He went from one stall to the next and was amazed at how the craftsmen's hands moved as they worked, creating beautiful products. It was a joy to behold. But what could he choose for himself, a pampered prince who was used to having fun and who had never laid a finger on any work? What could he do, whose hands lacked dexterity and whose mind was distracted and unsteady? In the end, the prince stopped in front of a stall where they were weaving mats. Yes, this will be the easiest thing for me, the prince realised. He immediately arranged with the craftsmen that they would teach him how to weave mats. He surprised his royal parents and even himself as he was a diligent and studious pupil, and within a few days he was able to weave a fine mat on his own without the help of the masters of his trade.

Ovládat nějaké řemeslo se učí chudí lidé, kteří je potřebují pro svoji obživu. Králův syn má přece zámek, lesy, pole, celou zem, ten přece nemusí pracovat!"

„Pak se nedá nic dělat. Pokud princ neovládá žádné řemeslo, moji dceru za ženu nedostane,“ odpověděl pastýř a vrátil se do své chýše. Poslovi nezbylo nic jiného než se vrátit s nepořízenou. Pastýřův požadavek vyvolal na dvoře velké pozdvižení. Všichni dvořané si špitáli o neuvěřitelné pastýřově opovážlivosti a nechápali, že pastýř není poctěn takovou nabídkou, a domnívali se, že by měl poníženě děkovat za tu poctu pro jeho dceru, a ne vznášet takové nehorázné a nesmyslné požadavky.

Brzy se před pastýřovým obydlím objevil druhý posel. Ale nepochodil lépe než ten první. Pastýř ho vyprovodil se slovy: „Dokud se princ nenaučí nějaké řemeslo a nepřinese mi ukázat dílo, které vytvořil vlastníma rukama, pak jeho žádosti nevyhovím!“

Posel na královském dvoře přetlumočil pastýřova slova. A princ už na nic nečekal, sebral se a šel na tržiště vyhlídnout si nějaké řemeslo. Chodil od jednoho krámků ke druhému a díval se, jak řemeslníkům při práci kmitají ruce a vytvářejí krásné výrobky. Radost pohledět! Co ale vybrat pro sebe, pro zhýčkaného prince přivyklého radovánkám, kterému sloužící všechno nosí až pod nos a o práci zatím nikdy ani prstem nezavádl? Co může dělat on, jehož ruce postrádají zručnost a jehož mysl je roztěkaná a nestálá? Princ se nakonec zastavil u krámků, kde pletli rohože. Ano, toto bude pro mě nejjednodušší, uvědomil si princ. Hned se domluvil s řemeslníky, aby ho naučili plést rohože. Překvapil královské rodiče i sám sebe, protože byl pilným a učenlivým žákem a za několik dní už sám bez pomoci mistrů svého řemesla zvládl uplést pěknou rohož.

The king's messenger was then ordered to take the mat to the herder and tell him that the prince had learned how to make a mat and he was sending the first one as a sample of his ability. The herder took the mat, examined it carefully from all sides and tested its strength. "How much will such a mat sell for?" he asked the messenger. "For one hundred crowns," the messenger replied. "Well," the herder mumbled under his breath, "one hundred crowns today, one hundred tomorrow, that's two hundred, the next day another hundred, that's already three hundred. If I had learned a trade all those years back, I wouldn't have had to end up as a cattle herder."

And then the old herder recounted who he had been, by what unfortunate twist of fate he had ended up in this distant land, how his lack of knowledge of a trade had forced him to take a low-paid job with cattle, and how his wife and daughter had thus been plunged into poverty. When the prince's parents heard the herder's story, they were overjoyed. They were delighted to find that the bride did not come from a poor background but was actually a noble princess from a famous royal family. Nothing was now preventing them from arranging a glorious wedding. The prince could not take his eyes off the beautiful bride, and she also looked at her husband in delight. When, some time later, they took over the royal duties from the prince's old parents, all the subjects rejoiced because the young king and queen were able to appreciate their work.

For the return journey, they prepared a comfortable boat for the old king who had lived in their country for such a long time as a herder. The king's and queen's eyes filled with tears of joy when, after several hours of sailing, they saw the coast of their native land in the distance.

Královský posel pak dostal příkaz zavézt rohož pastýřovi a vzkázat mu, že princ se naučil plést rohože a tuto první mu posílá na ukázkou svého umění. Pastýř převzal rohož, důkladně ji ze všech stran obhlížel a zkoušel její pevnost. „Za kolik se prodá taková rohož?“ zeptal se potom posla. „Za sto korun,“ odpověděl posel. „Dobrá,“ bručel si pastýř pod vousy, „sto korun dnes, sto zítra, to jsou dvě stovky, pozítří pak dalších sto korun, to už jsou tři sta. Kdybych se já uměl před lety postavit k nějakému řemeslu, nemusel jsem skončit jako pasák dobytka.“

A potom se starý pastýř rozpovídal, kým kdysi býval, jakým nešťastným řízením osudu se dostal do vzdálené země, jak ho neznalost řemesla přinutila vzít špatně placenou práci u dobytka, a tím uvrhl svou drahou ženu a dceru do chudoby. Když princovi rodiče uslyšeli pastýřův příběh, mnuli si radostně ruce. Potěšilo je, že nevěsta nepochází z nuzných poměrů, ba právě naopak je to urozená princezna ze slavného královského rodu. Nic už jim nebránilo vystrojit slavnou svatbu. Princ mohl na krásné nevěstě oči nechat a také ona na svého muže hleděla se zalíbením. Když po čase převzali po starých princových rodičích královské povinnosti, všichni poddaní zajásali, protože mladý král i královna uměli dobře ohodnotit jejich práci.

Starému králi, který se tak dlouho v jejich zemi živil jako pastýř, připravili pohodlnou loď na zpáteční cestu domů. Královny i královniny oči zvlhly slzami radosti, když po několika hodinách plavby v dálce uviděli pobřeží jejich rodné země.